

Resursbehov för internationellt materielsamarbete och exportstöd under 2008

(Ur regeringsbeslut 38, *Regleringsbrev för budgetåret 2007 avseende Försvarmakten*, 2006-12-21, Fö2004/3263/EPS, Fö2005/1065/EPS, m fl, Särskild redovisning nr 34) (SR 34 del 1))

1. Resursbehov för internationellt materielsamarbete och exportstöd

1.1 Uppgiften

Ur regeringsbeslut 38, *Regleringsbrev för budgetåret 2007 avseende Försvarmakten*, 2006-12-21, Fö2004/3263/EPS, Fö2005/1065/EPS, m fl, Särskild redovisning nr 34:

"Försvarmakten skall i budgetunderlaget för 2008 redovisa resursbehovet för internationellt materielsamarbete och exportstöd under 2008.

Försvarmakten skall motivera behovet samt redovisa detta uppdelat på internationellt materielsamarbete och exportstöd.

Försvarmakten skall i samverkan med Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarets materielverk genomföra ett prioriteringsarbete vad gäller internationella FoT- och materielsamarbeten. Uppgiften omfattar en kartläggning av alla fora och därtill underliggande samarbetsgrupper, motivering för deltagande samt inriktning för dessa. Arbetet skall bl.a. genomföras med utgångspunkt från Försvarmaktens dokument "Inriktning av Försvarmaktens samarbete med andra länder och internationella organisationer".

Denna redovisning omfattar den första delen "resursbehov". Den andra deluppgiften omfattar den beskrivande delen avseende internationellt materielsamarbete och redovisas i särskild ordning.

1.2 Sammanfattning

Redovisningen är uppdelad på internationellt materielsamarbete och exportstöd. I varje del redovisas de resurser Försvarmakten bedömer kommer att avdelas explicit för respektive verksamhet dels personellt och dels ur anslag 6:1 resp. 6:2.

Syftet med Försvarmaktens internationella materielsamarbete och exportstöd är att (utan inbördes prioritet):

- **E-** stödja svensk försvarsindustri genom exportfrämjande verksamhet inom gällande riktlinjer för svensk krigsmaterielexport
- **T-** överföra och utbyta teknologi för att fortsatt kunna utveckla och livstidsförlänga kvalificerad materiel

- **I**- kunna utveckla interoperabla förband som skall kunna verka vid internationella insatser,
- **K**- dela kostnader för utveckling, anskaffning och vidmakthållande av materiel med annat land/andra länder

Försvarsmaktens inriktning är att internationellt materielsamarbete skall utgöra en naturlig del av funktions- och materielförsörjningsprocessen.

För att erhålla ökad kostnadseffektivitet ur ett livscykelperspektiv och för att öka vår förmåga till interoperabilitet skall internationella samarbeten utgöra huvudalternativet där så är möjligt och lämpligt. Detta gäller för materielförsörjningens alla faser och för olika anskaffningsalternativ (modifiering, anskaffning via marknaden och utveckling).

Det bedömda resursbehovet för inriktning, koordinering och genomförande av internationellt materielsamarbete, utöver det som redan inryms i respektive materielprojekt, utgörs av c:a åtta manår. Inom anslaget 6:1 bedöms behovet vara c:a 1,5 Mkr för främst resor och traktamenten i bi- och multilaterala sammanhang.

Utifrån Försvarsmaktens krav på kostnadseffektivitet, exempelvis genom kostnadsdelning kring redan befintliga plattformar, skall även exportmöjligheter tidigt vägas in som en faktor i ett eventuellt materielsamarbete.

Försvarsmakten stödjer industrins exportansträngningar med den kompetens personalen besitter och den materiel som efterfrågas. Verksamheten är därför ett merutnyttjande av befintliga resurser.

Utöver dessa erfordras c:a 1½ manår för inriktning och koordinering. Inom anslaget 6:1 bedöms behovet vara c:a 0,1 Mkr för koordinering och inom 6:2 c:a 1,5 Mkr för stödåtgärder där ersättning från industrin är oförenligt med myndighetsrollen.

1.3 Internationellt materielsamarbete

Försvarsmaktens inriktning är att internationellt materielsamarbete skall utgöra en naturlig del av funktions- och materielförsörjningsprocessen.

FM nyligen fastställda materielförsörjningsstrategi har som ett av sina huvudbudskap att internationell samverkan skall vara huvudalternativet vid all utveckling, anskaffning och vidmakthållande och nyttan av internationellt materielsamarbete skall maximeras.

I internationella samarbeten skall möjligheterna att utnyttja nationella tillgångar inom forskning och teknikutveckling samt industriell kapacitet och kompetens aktivt prövas för att uppnå ökad kostnadseffektivitet. Samarbeten inom materielområdet kan även leda till andra samarbeten, exempelvis kring forskning, teknikutveckling, utbildning, logistik samt operativa samarbeten.

För att söka samarbetet med andra länder i termer av förmågor behöver Försvarsmakten en tidshorisont i materielplaneringen som bör sträcka sig 15-20 år framåt i tiden och strukturerad i funktioner. Strategin är principiellt riktig men inrymmer samtidigt ett ofrånkomligt dilemma genom att nationell handlingsfrihet ställs mot bindningar i internationella samarbetsprojekt.

Under senare år har struktureringen av det internationella samarbetet riktats till att ske "forumvis", d.v.s. vad som genomförs, eller önskas genomföras, inom ramen för respektive forum/ med respektive land. Bland annat har "landinriktningar" producerats och kopplingen gentemot exempelvis länderansvariga och försvarsattachéer har därmed blivit tydligare. Försvarsmakten har även startat en "funktionsvis" strukturering av det internationella materielsamarbetet i syfte att göra kopplingen till materielplanering tydligare. Tillsammans förväntas dessa två perspektiv ge en god grund för ett utvecklat samspel mellan behov (funktion) och möjligheter (forum) på den internationella arenan.

För att kunna nå en ökad långsiktighet är en viktig del att än närmare knyta studier och forsknings- och teknikutvecklingsområdet (FoT) till utvecklingen av förmågor inom det internationella samarbetet. Modeller prövas där identifierade samsarbetsområden samordnas gentemot pågående och/ eller tänkbara FoT-aktiviteter inom aktuellt område. Det av EDA initierade arbetet är ett exempel på initiativ som FM i samarbete med FOI och FMV skall stödja och implementera nationellt när så befinner lämpligt.

För en mer detaljerad beskrivning av det internationella materielsamarbetets innehåll och inriktning hänvisas till SR 34 del 2.

Internationellt materielsamarbete är en del av funktions- och materielprocessen och för Försvarsmaktens personal är det därför en integrerad del av arbetet. Förutom personal som är avdelad för positioner inom exempelvis regeringens MoU-kommissioner och inom det multilaterala samarbetet finns inom Försvarsmaktens högkvarter en befattning (inom PRODS) för koordinering av genomförande av det internationella materielsamarbetet. I nuvarande organisation finns inom HKV också en befattning vars uppgift är att bidra med internationella perspektiv inom mer långsiktig inriktning (f.n. vakant). I samband med kommande (våren 2007) revidering av organisation planeras för skapandet av en sektion för internationellt materielsamarbete, vilket förväntas förbättra förutsättningarna för koordinering av ett ökande internationellt engagemang inom materielområdet.

Det nyligen införda tidsuppföljningssystemet har ännu inte kunnat ge en indikation på omfattningen av Försvarsmaktens övriga arbetstidsåtgång med internationellt betingade materielfrågor.

Det bedömda resursbehovet, utöver det som inryms i respektive materielprojekt, utgörs av c:a åtta manår för inriktning, koordinering och genomförande.

Inom anslaget 6:1 bedöms behovet vara c:a 1,5 Mkr för främst resor och trakamenten i bi- och multilaterala sammanhang.

Det bör i sammanhanget betonas att nuvarande redovisningsprincip inte identifierar i vilken utsträckning resursbehov döljer sig inom annan budgetering, ex för anskaffningsprojekt och försvarsattachéer.

Bedömningen av resursbehovet inom anslag 6:1 är baserat på budgeterade resurser för internationellt materielsamarbete för 2007 och i kostnaderna ingår ej löne-medel. Verksamhet inom EDA betraktas i dagsläget inte som internationellt materielsamarbete varför aktuellt resursbehov ej behandlas här. Eftersom utvecklingen inom EDA sker mycket snabbt kan dock övervägas om del av resurserna för EDA skall öronmärkas som materielspecifikt.

1.4 Exportstöd

Exportstödsverksamheten samordnas i de av Regeringskansliet ledda koordinerings- och referensgrupperna (KRG) samt undergrupper till dessa. I största möjliga utsträckning eftersträvar Försvarsmakten att koordinera industrins önskemål med redan planerad verksamhet. De önskemål som inte kan tillgodoses på detta sätt utförs genom tilläggsuppdrag till förband.

Försvarsmaktens resurs för exportfrämjande utgörs av personalens kompetens samt efterfrågad materiel och är ett merutnyttjande av befintliga resurser. Den princip som tillämpas är att Försvarsmakten står för lönekostnaderna medan industrin står för merkostnader såsom t.ex. resor, logi, m.m. Vissa resurser måste dock reserveras för de fall då Försvarsmakten inte får eller bör ta emot ersättning från industrin.

Deltagande i exempelvis MoU-möten är i många fall initierat av exportstödsskäl men hänförs formellt till internationellt materielsamarbete.

Försvarsmaktens deltagande i framtagning av leasing- och samarbetsavtal avseende försvarsmateriel med tillhörande utbildning kommer även framgent att kräva relativt omfattande personella resurser.

Försvarsattachéernas insatser för exportstöd har för vissa varit en väsentlig del av uppgifterna varför Försvarsmakten tidigare har övervägt att inkludera deras arbetstid och kostnader i resursbehovet. Den nuvarande inriktningen av försvarsattachéorganisationen innebär dock en tydligare koncentration till underrättelseuppgifterna och därmed en reduktion av attachéer med annan huvudsaklig inriktning varför behovet inte längre framstår i samma omfattning.

Försvarsmaktens stöd till försvarsindustrin har hittills varit omfattande och önskemålen från industrin visar en tydligt ökande trend vilket innebär att exportstödsverksamheten för Försvarsmakten sannolikt kommer att öka ytterligare.

Förutsättningen för att kunna prognosticera, och därmed planera och budgetera, exportstödsverksamhet är att försvarsindustrin i god tid kan presentera sina behov för kommande verksamhetsår. De önskemål som industrin presenterar har som regel inte det tidsperspektiv som krävs för planerings- och budgetprocessen. Huvuddelen av industrins önskemål om exportstöd sker med relativt korta tidsförhållanden och inte sällan ”ad hoc”.

Genomförandet sker i huvudsak inom ramen för ordinarie verksamhet och har hittills inte inneburit något särskilt avdelat personellt resursbehov. Resursbehovet för administration och koordinering av exportstödsverksamheten är uppskattningsvis 1½ personår.

Inom anslaget 6:1 bör 100 000 kronor avsättas för resor och besök av mera generell karaktär samt samordning.

Inom anslaget 6:2 bedöms resursbehovet för Försvarsmaktens exportstödsverksamhet vara 1,5 miljoner kronor och omfattar kostnader dels för materieldemonstrationer och dels för specifika stödåtgärder där ersättning från industrin är oförenligt med myndighetsrollen.